Ekalyckan och Klockarbolet

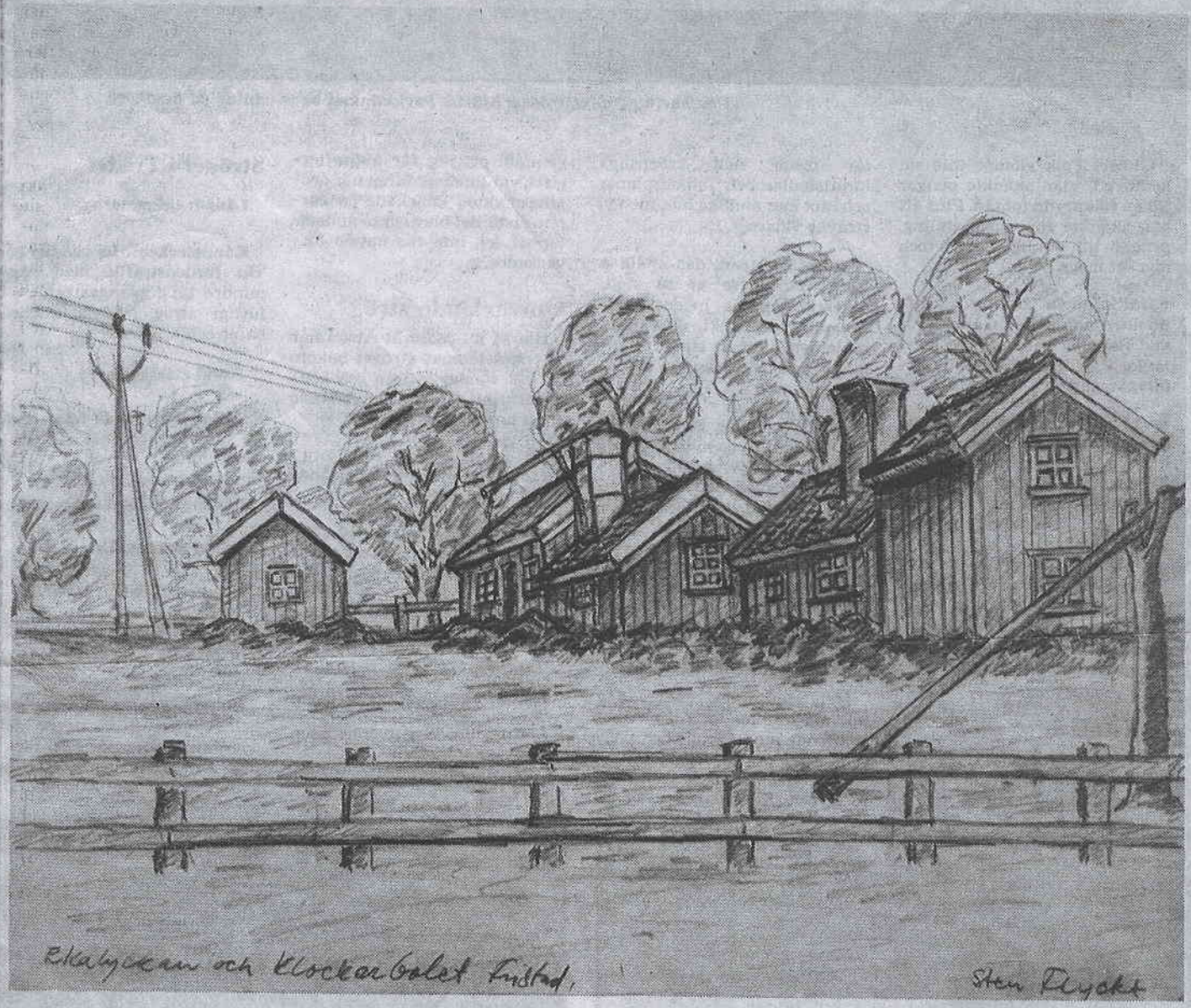

Klockarbolet och Ekalyckan heter de två små stugorna i Fristad som ligger vid södra infarten vid allmänna vägen Borås—Fristad.

Det är två stugor med lång historia. De byggdes i slutet av 1600- eller i början av 1700-talet. — Justypen kallas höglufts- eller sygötiska hus. Hustypen stammar förmodligen från England. Klockarbolet har fått sitt namn av att Fristads förste organist och klockare bodde där.

Ekalyckan, den norra stugan, är sannolikt äldst. Man vet inte vem som byggde den eller vem som bodde in den före Fristads sockens skomakare flyttade in 1756. Efter honom övertog näste skomakare Lars Tittman och senare hans son. Sonens änka gifte sedan om sig med Nils Tittman soldat. Snus-Katarina, som hon kallades, blev åter änka och öppnade då affär i huset och sålde kryddor och snus. Så Ekalyckan kan också kallas Fristads första handelsbod. När Snus-Katarina var tvungen att söka fattighjälp flyttade Johannes Andersson in och det var hans dotter Anna Karolina och hennes man Johan Petter Andersson som sedan kunde friköpa stugan och då fick den namnet Ekalyckan och han tillnamnet Eka-Johan. Av deras åtta barn var det bara två som överlevde. En av ville inte göra värnplikten och flyttade därför till USA. Tragiskt nog var han tvungen att ta värvning där och det hela slutade med att han stupade i Frankrike i andra världskriget. Av den anledningen fick han en pension och det blev hans och dotterns Matildas ekonomiska stomme. Hon dog 1970, 93 år gammal. Efter många turer togs stugan därefter över av Fristads hembygdsförening.

Klockarebolet gjordes i ordning av klockaren Petter Andersson kring 1826 i Skällvik som valdes till klockare bland annat på grund av att han var nykterhetsman och var känd för ädel vandel.

Eftersom undervisningen varit ett problem sedan Hultgren dog så valdes 1850 P Videll till ordinarie klockare och lärare. Petter Andersson blev kyrkvaktmästare men fick bo kvar i Klockarbolet, han blev den siste klockaren som bodde där. En familj från Varnum arrangerade sedan gården och deras dotter och måg blev de sista att bebo stugan.

Text: STIG FLYCKT
Bild: STEN FLYCKT